

KANDIDÁTSKÁ DISERTAČNÍ PRÁCE

Před komisí vědecké rady fakulty vyšších velitelů VA AZ pro obhajoby kandidátských disertačních prací v oboru „Operační umění a vševojsková taktika“ obhájil v březnu 1970 podplukovník ing. Václav Muroň kandidátskou disertační práci na téma:

„Zvláštnosti útočné bojové činnosti motostřeleckých útvarů a svazků v horském a zalesněném terénu ve střední části západního válečného pásu“.

Jako cíl práce disertant si vytyčil úkol — na základě analýzy charakteru horského zalesněného terénu v zájmovém prostoru pražsko-sárského a přálpského operačního směru a vzhledem k pravděpodobnému charakteru bojové činnosti možného nepřítele — zhodnotit místo a úlohu útočné činnosti vševojskových svazků a útvarů v příští možné válce a formulovat reálná doporučení pro taktickou přípravu, výcvik, organizaci a materiálně technické zabezpečení útvarů a svazků.

Práce má kromě úvodu šest kapitol.

V úvodu disertant analyzuje podmínky a hlavní problémy vševojskového boje v horském a zalesněném terénu. Zdůrazňuje, že význam terénu, jeho vlivy, vazby a vztahy k bojové činnosti při vzrůstající početnosti moderních zbraňových systémů a komplexů nových bojových prostředků jsou ještě výraznější a početnější, než tomu bylo dříve. Rozebírá místo a úlohu taktických celků v bojové činnosti v horském a zalesněném terénu různého typu a ukazuje analogické příklady z druhé světové války. Zaujímá kritické stanovisko k některým zásadám předpisu Vševojsk-2-4 „Bojová činnost v horách“. Posléze uvádí, že disertační práci nemůžeme pokládat za konečné řešení všech problémů, ale naopak že bude nutné v další práci hlouběji rozpracovat některé otázky podle konkrétních potřeb, místa a úkolů ČSLA.

V první kapitole zkoumá zájmový prostor na pražsko-sárském a přálpském operačním směru z hlediska vedení bojové činnosti v nízkých, středních a vysokých horách, z hlediska pokrytosti terénu lesy a osadami a možností ovládnutí komunikací palbou protitankových zbraní. Používá přitom velmi četných statistických šetření s přihlédnutím k taktickým hlediskům a požadavkům. Dokazuje, že nízkohorský a středohorský terén s lesy a osadami na 39 % povrchu zájmového prostoru skýtá výhodné podmínky k ovládnutí komunikací palbou do dálky 0,8 km. V této části disertační práce aplikuje též poznatky z rozboru vlivu horského a zalesněného terénu na některé oblasti útočné bojové činnosti s důrazem na boj při použití prostředků hromadného ničení.

Druhá kapitola disertační práce je rozbořením názorů, zásad a způsobů obranného boje armád NSR a USA v horských podmínkách analogického charakteru s oběma zkoumanými směry vzhledem k vlastní útočné činnosti. Disertant si všímá zejména na účlenění obrany, bojových sestav, zásad vedení obranného boje a vyvozuje závěry o silných a slabých stránkách možného nepřítele. V závěru kapitoly shrnuje požadavky na útočnou činnost našich útvarů a svazků, které vyplývají z celé řady zvláštností boje v horském a zalesněném terénu.

Třetí kapitola je v podstatě shrnutím závěrů z předcházejících dvou kapitol. Autor v ní uvádí zhodnocení místa a úlohy útočné bojové činnosti tankových a motostřeleckých útvarů a svazků v horském a zalesněném terénu různých typů a stanoví podíl tohoto druhu boje na celkové útočné činnosti vojsk. Dochází k závěru, že ne 10 %, ale 30–40 % z celkové útočné bojové činnosti útvarů a svazků v uvedeném prostoru může probíhat v horském a zalesněném prostoru. V příhraničních prostorech na některých směrech bude toto procento ještě vyšší, někde až 70 %. Z těchto zjištění disertant vyvozuje závěr, že znalost boje v horských a zalesněných prostorech pro naši armádu je velmi významná a musíme jí proto věnovat zvýšenou pozornost.

Ve čtvrté kapitole uvádí hlavní zvláštnosti útoku z chodu a hlavní zvláštnosti zabezpečení bojové činnosti motostřeleckých a tankových útvarů a svazků v horském a zalesněném terénu. Disertant zde shrnuje zásady, způsoby a zvláštnosti útoku z chodu především v podmínkách nízkých hor vzhledem ke konkrétním podmínkám zkoumaného zájmového prostoru a uvedeným zásadám činnosti nepřítel. Velmi podrobně rozebírá směr útoku, šířku

pásma, hloubku bojových úkolů, tempo útoku a bojovou sestavu. Zabývá se dále využíváním vzdušných výsadků v horském a zalesněném terénu, volbou čáry zasazení a organizace jejího zaujetí. V další části rozebírá hlavní zásady vedení boje v horském a zalesněném terénu, jakož i některé otázky jeho zabezpečení.

V páté kapitole disertant uvádí zhodnocení současného stavu při uplatnění požadavků zvláštního útočného boje v daném terénu v oblasti taktické přípravy, techniky a organizace vojsk. V podstatě jde o konfrontaci dříve uvedených závěrů s některými zjištěnými fakty v přípravě velitelů, štábů a vojsk u některých pohraničních útvarů a svazků pro boj v horském a zalesněném terénu. Uváděné skutečnosti ukazují jak na velmi různé chápání a postihnutí specifiky útoku v horském a zalesněném terénu v bojové přípravě, tak i na řadu vážných příčin, které podle názoru disertanta brání dosahovat lepší a komplexnější výsledky v přípravě vojsk na bojovou činnost tohoto druhu. Tyto příčiny vidí autor nejen v polní přípravě, ale i v opatřeních rázu technického, materiálního a organizačního.

Šestá kapitola obsahuje závěr a návrhy na taktická a výcviková organizační a materiálně technická opatření. Jde v podstatě o shrnutí hlavních závěrů z rozborů jednotlivých kapitol a o konkrétní doporučení včetně návrhů na řešení příslušných opatření pro taktickou přípravu, výcvik, organizaci a materiálně technické zabezpečení útvarů a svazků.

Disertační práce má celou řadu příloh, které doplňují a konkretizují některé názory a problémy v ní uvedené.

Kandidátská disertační práce podplukovníka ing. Václava Muroně je uložena v Ústřední tajné knihovně VA AZ v Brně.